

Sinimäed – inimene versus loodus

Õppeprogramm annab ülevaate ühe Eesti ainulaadse maastiku – Sinimägede tekkest, iseärasustest ja mõjust ajaloosündmustele. Sinimäed on koht ilmekate näidetega, kuidas loodus mõjutab inimeste strateegilist otsustamist ja kuidas inimeste strateegilised otsused mõjutavad loodust maastikuliste muutustega. Lisaks uuritakse nelja eri kaardi abil tänase Sinimäe asula maastiku muutumist viimase saja aasta jooksul

Sihtrühmad: **põhikooli III aste**

Eesmärgid. Programmis osaleja:

- mõistab, et maastik mõjutab inimeste strateegilisi otsuseid ja inimeste otsused mõjutavad muutusi maastikul
- mõistab maastiku eripära ja II maailmasõja lahingute vahelisi seoseid
- oskab ennast positsioneerida maastikul
- oskab visandada asukoha skeemi

Õpipädevused: loodusteaduste ja tehnoloogiate pädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus

Seos õppekavaga:

PK Loodusõpetus: Elus- ja eluta looduse seosed. Inimtegevus, tehnoloogia ja looduslik tasakaal.

PK Geograafia: Kaardiõpetus. Pinnamood.

PK Ajalugu: II maailmasõda.

Meetodid: ekspositsiooni külastus koos õppefilmi vaatamisega, kaardi lugemine, positsioneerimine, plaani koostamine koos võrdluse ja analüüsiga, grupitöö ja ajurünnak.

Juhis õpetajale:

Õpikeskkonna eripära: **sobib kõigile (ka puudega õpilastele, kuid vajalik eelnev kokkulepe programmi läbiviijaga)** on muuseumi siseruumides ja läheduses

Märksõnad: maastik, kaardilugemise oskus, grupitöö, II maailmasõda, inimtegevus

Aeg: aastaringselt

Kestus: **1,5 h**

Rühma suurus: kuni **24 õpilast + 1 õpetaja** Hind: **135.00 eurot/ 1 rühm** Korraga saame vastu võtta maksimaalselt 3 rühma.

Läbiviimise koht: Vaivara Sinimäed, algusega Vaivara Sinimägede muuseumi juures (Roheline 19 D Sinimäe alevik, Narva-Jõesuu linn 40101)

Keel: eesti, vene

Tegevuste käik

Õppeprogramm koosneb kahest põhiosast.

□ **Sinimägede muuseumi külastus**, mille käigus saadakse ülevaade kuidas ja miks mõjutas kohalik maastik tegevusi I ja II ilmasõjas. Arutleme kuidas sõjad ja asustuse teke on mõjutanud Sinimägede maastikku ning kas asustus mõjub Sinimägede maastikukaitsealale positiivselt või negatiivselt. Keskkonnahoidlike väärtushoiakute ja käitumisharjumuste kinnistamiseks räägime Vaivara maastikukaitsealast ja seal lubatud tegevustest.

□ **Praktiliste ülesannete teostamine:**

- kaardi lugemine, positsioneerimine ja tänase Sinimäe asula eri aegade kaartide võrdlus ehk maastikuliste muutuste analüüs umbes 80 aasta lõikes;
- kaardi visandi koostamine. Grupp jagatakse väiksemateks rühmadeks (8-6 õpilast rühmas) ning juhendaja näitab ära visandatava ala, rühmad saavad selle ala piirides liikuda. Juhendaja annab ülevaate kaardi koostamise põhimõtetest ning reeglitest. Ülesande lahendamiseks lepitakse kokku kindel aeg, max 30 minutit. Meetoditeks on õpilaste grupitöö ja ajurünnak. Aja lõppedes analüüsitakse tehtut koos juhendajaga (ilmakaarte olemasolu, objektide õiget paigutamist jne) ning näidatakse ära vead, kui neid on.

Kokkuvõtete tegemine vestluse, küsimuste-vastuste vormis, et kinnistada õpitut ja veenduda eesmärkide täitmises.

Tagasiside küsimine:

Pärast õppeprogrammi toimumist küsitakse grupi saatjatelt õpetajatelt suuliselt ja e-maili teel tagasisidet.

Õppematerjalid ja vahendid:

- ✓ näitlikud materjalid nagu skeemid ja pildid
- ✓ nelja erineva aja kaardid
- ✓ muuseumi ekspositsiooni vahendid
- ✓ kaardi joonistamise vahendid

Juhendajad:

Ivika Maidre VSA-st on ajaloolane ja Vaivara Sinimägede muuseumi rajaja ja juht, ühtlasi giid-praktik, kes on nimetatud ka Ida-Virumaa aasta koolitajaks. Lisaks ajalooteemadele ei ole võõrad ka loodusteemad, Ivika on 2016-2019 olnud Sillamäe üldhariduskoolides ja lasteaaedades keskkonnateadlikkuse tõhustamise projekti juht. 2019 on Ida-Virumaa Omaavalitsuste Liit välja töötanud Viru Geopargi arengustrateegia, mille koostamise faasis oli ka Ivika projektijuht.

Jekaterina Muravjova VSA-st on õppinud turismindust Kuressaare Ametikoolis ja talle on südamelähedased loodusteemad ning laste juhendamine looduses. Katja on juhendanud Sinimäe põhikooli kodulooringi ja ta on koostanud Sinimäe piirkonna koduloo töövihiku. Katja on olnud pärimuspäevade ja piirkonda tutvustavate väljasõitude eestvedaja.